

BEGROTING 2019
BEGROTING NIEUWE STIJL

Donderdag 8 november 2018

Fractie PvdA

Henk Zwiep
Marjoleine Schoevers
Jenine Bijker

Voorzitter,

We willen deze avond beginnen met een compliment. Een compliment voor de stukken die voorliggen in de vorm van de Begroting Nieuwe Stijl. Het ziet er goed en prettig leesbaar uit. We hebben echter ook nog wel een aantal verbetervoorstellen, daar komen later in onze bijdrage wel op terug.

Inhoudelijk betreft het een begroting die financiële ruimte biedt voor voorstellen met zowel structurele als incidentele lasten.

Het spoorboekje om te komen tot definitieve voorstellen voor deze incidentele en structurele ruimte is wat afwijkend ten opzichte van voorgaande jaren. Het college stelt voor om de begroting vanavond vast te stellen en de financiële ruimte die beschikbaar is invulling te geven in een decembervergadering. Dat stelt de behandeling van de begroting daarmee in een wat ander daglicht.

Bij de algemene beschouwingen over de Kadernota brachten wij als PvdA naar voren dat we wilden investeren in de toekomst. Daarbij hebben we onder andere aandacht gevraagd voor Werkgelegenheid, Duurzaamheid, Wonen, Zorg en Leefbaarheid. Met deze bijdrage in ons achterhoofd behandelen we vanavond de begroting 2019.

De PvdA kan zich in zijn algemeenheid vinden in de doelen die we willen bereiken op de verschillende thema's en de activiteiten die in de zogenaamde doelbomen zijn opgenomen. Maar willen in zijn algemeenheid en daarna specifiek nog wel een aantal opmerkingen maken over de verschillende doelen die in de doelbomen zijn opgenomen. En daarmee een aanbeveling voor verbetering van de begroting nieuwe stijl. Want wat betekent bijvoorbeeld bij het onderdeel onze toekomst. "Om de rol van regisserende en faciliterende partner te zijn zal de organisatie zich moeten ontwikkelen. Tot wat en hoe?" Dit kun je heel breed uitleggen. We noemen één voorbeeld maar er zitten veel meer teksten in die op deze wijze zijn geschreven. Daar kun je als raad geen sturing op geven en achteraf ook niet controleren of het is gelukt. En dan gaan we er nog maar even van uit dat je niet tussen de regels door hoeft te lezen.

Meer specifiek voorzitter

Sociaal Domein

Onder aan bladzijde 17, hier staat een vertelling van de regenboog. Maar er staan geen keuzes, wat gaan we doen? Bijna de helft van de begroting van de gemeente Borger-Odoorn gaat naar het sociaal domein. Een goede zaak, natuurlijk. Maar heeft de raad ook grip en zicht op de inkomsten en uitgaven, afgezet tegen de resultaten? Wordt er ook daadwerkelijk meer ingezet op de groene boog van de

regenboog? We hebben het al vaker aangegeven, de PvdA is van mening dat er meer moet worden ingezet op preventie en op categoriale zorg. Wanneer we meer investeren in preventie, dan hoeven we de op langere termijn minder middelen in te zetten voor de buitenkant in de regenboog, omdat we voorkomen dat er duurdere vormen van zorg nodig is. We moeten als het aan de PvdA ligt dus meer investeren aan de voorkant. Dat is ook nodig willen we op langere termijn het sociaal domein betaalbaar houden.

We lezen bijvoorbeeld dat we geld onttrekken aan de reserve jeugdgezondheidszorg en er wordt een voorschot gedaan op mogelijke tekorten in de jeugdzorg. Moeten we nu al rekening houden met overschrijdende budgetten van geëscaleerde zorg? De PvdA maar volgens ons de hele raad heeft in de huidige begroting hier geen zicht op. Ook de gewenste resultaten geven ons onvoldoende zicht en geven ruimte tot verschillende invulling.

We zien graag een nadere uitwerking van de doelen en ambities op dit terrein zoals hiervoor door ons aangegeven.

Van jeugd naar senioren: er wordt met geen woord gerept over onze inwoners die ouder zijn dan 65 jaar. De PvdA wil dat er een seniorenconsulent voor ouderen komt. Wij zien dat in de gemeente veel ouderen vereenzamen, doordat ze het contact met hun familie, vrienden en kennissen verliezen. Ook lichamelijke beperkingen zorgen ervoor dat sommige ouderen hun huis niet meer uit komen. In alle dorpen neemt het aantal senioren toe, maar de afgelopen jaren is er nauwelijks in senioren geïnvesteerd. De PvdA stelt voor dat de seniorenconsulent de eenzaamheid onder ouderen in onze gemeente in kaart brengt. Daarnaast helpt de seniorenconsulent ouderen de weg te vinden in het doolhof van voorzieningen en regels op het gebied van wonen, zorg en welzijn, bijvoorbeeld als zij langer in hun eigen woning willen blijven wonen. De seniorenconsulent kan geassisteerd worden door vrijwilligers.

Economische ontwikkeling

Bij onze economie is de werkloosheid en het aantal banen etc. keurig in beeld gebracht. Wat op dit moment niet plaatsvindt, is dat het aantal banen in onze gemeente groeit, ondanks de economische voorspoed. Wel groeit het aantal ZZP-ers. De vraag is of we hier blij mee moeten zijn of dat we ons zorgen moeten maken. De PvdA denkt beide. De PvdA maakt zich bijvoorbeeld zorgen over de pensioenopbouw, ziekte en arbeidsongeschiktheid van ZZP-ers. Wat zijn de ambities van het college. Vinden we een werkloosheidspercentage net onder het landelijk gemiddelde acceptabel of willen we lager uitkomen. De PvdA streeft naar een lager percentage. Een betaalde baan hebben is belangrijk voor het welbevinden van mensen. Naast het hebben van geld, draagt het hebben van werk bij aan zelfvertrouwen, ontwikkeling van vaardigheden

en competenties en het eigen leven sturing kunnen geven. Als PvdA kunnen wij ons daar ook werkervaringsplaatsen bij voorstellen.

Duurzame ontwikkeling.

De PvdA is verheugd dat er iets aan de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen gebeurt, al vinden we de ambities niet hoog zijn. Het profiel blijft bleek en we kunnen veel meer inzetten op terreinen als auto gebruik, isolatie, alternatieve energieopwekking en het gebruik van plastic. De PvdA is verder van mening dat de gemeente zich in de energie transitie meer moet bekwamen in het creëren van draagvlak en inlevingsvermogen. Recente voorbeelden waarbij dit slecht is gegaan zijn er te over. Als overheid dient het college zich bewust te zijn van het feit dat we de inwoners van onze gemeente nodig hebben om de energietransitie in te zetten.

Organisatieontwikkeling.

We geven het college mee om bij het aanvragen van middelen voor nieuw beleid ook direct middelen mee te ramen voor de invulling van ambtelijke capaciteit, zodat we niet telkens weer hoeven te besluiten over de extra inzet van ambtelijke capaciteit.

Wonen en Leefbaarheid.

We moeten als gemeente extra investeren in de dorpen. De afgelopen periode hebben wij regelmatig te maken met het ontbreken van een sociale cohesie in verschillende dorpen, waarbij met name Tweede Exloërmond het meest in het oog is gesprongen. Bij de begrotingsbehandeling 2018 heeft de PvdA samen met D66 een amendement ingediend om te komen tot opbouwwerk in Tweede Exloërmond. Het heeft even geduurd, maar intussen is deze er. Maar daarmee begint het pas. De PvdA is van mening dat we extra moeten investeren in Tweede Exloërmond. Daarvoor zullen ook middelen beschikbaar moeten zijn. Om dat geld in 2019 alvast voor een deel beschikbaar te hebben dienen we met andere partijen een amendement in om iets meer dan een derde van de incidentele vrije ruimte een startbedrag van € 200.000 beschikbaar te stellen voor het dorp Tweede Exloërmond.

Overigens ziet de PvdA uit naar het onderzoek over het opbouwwerk in onze gemeente. Kan het college aangeven wanneer dit onderzoek aan de raad wordt aangeboden? We nemen aan voor december wanneer we moeten besluiten over de inzet van middelen op de Dynamisch Prioriteringslijst.

Met de Dynamische prioriteringslijst komen we ook tot een nieuwe aanbeveling voor de invulling van de Begroting Nieuwe Stijl. Er is voor het aantal wensen dat voorligt te weinig geld beschikbaar voor nieuw beleid. In de begroting Nieuwe Stijl is geen invulling gegeven aan knop 4. Bestedingsruimte en bestedingsvoorstellen vanuit oud beleid voor nieuw. We vragen aan het college om ook hier invulling aan te geven, zodat er meer keuzes aan de raad kunnen worden voorgelegd om te komen tot invulling van de wensenlijst zoals dat er nu ligt in de vorm van de zogenaamde Dynamische Prioriteiten Lijst.

Basisinkomen

En overigens voorzitter is de PvdA van mening dat de gemeente Borger-Odoorn een proef moet starten met het basisinkomen.

Bedankt voor jullie aandacht,

Fractie Borger-Odoorn

Henk Zwiep
Marjoleine Schoevers
Jenine Bijker